[2024] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 136: 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 478

ਬੰਬੇ ਸਲੱਮ ਰੀਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ

ਬਨਾਮ

ਸਮੀਰ ਨਰਾਇਣ ਭੋਜਵਾਨੀ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7247 ਆਫ 2024)

08 ਜੁਲਾਈ 2024

[ਅਭੈ ਐਸ. ਓਕਾ* ਅਤੇ ਪੰਕਜ ਮਿਥਲ, ਜੇਜੇ.]

ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲਾ ਮੁੱਦਾ

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੁੱਦਾ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 37(1)(ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਧਾਰਾ 34 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਹੈੱਡਨੋਟ[1]

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 - ਧਾਰਾ 34 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 37 - ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਕਾਰ, ਪੇਟੈਂਟ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ, ਆਦਿ 'ਤੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਈ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ - ਸ਼ੁੱਧਤਾ:

ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ: ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਬਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ - ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਕਥਿਤ ਪੇਟੈਂਟ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ - ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮ ਉਕਤ ਖੋਜਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਸੀ - ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲੀ ਬੈਂਚ ਦੀ ਇਹ ਖੋਜ ਕਿ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਕਈ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ

* ਲੇਖਕ

ਸੰਬੋਧਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 37(1)(ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸਧਾਰਨ ਹਾਲਾਤ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਟੱਲ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ - ਕੁਝ ਅਸਧਾਰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ: ਏ) ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਨਿਪਟਾਰਾ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਬੀ) ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਸੀ) ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਉਦੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਰਿਮਾਂਡ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਸੀ - ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਧਾਰਾ 34 ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ - ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਰਕਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨਜਿੱਠੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 17, 18, 20]

ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਐਕਟ, 1996 - ਧਾਰਾ 34 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 37 - ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ:

ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ: ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸੀਮਤ ਹੈ - ਇਹ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਦਾਲਤ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹਨ - ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅੰਤਮ ਕਾਰਜ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਗਲਤ - ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਉਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਰਤ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 34 ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ। [ਪੈਰਾ 16]

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 - ਧਾਰਾ 34, ਧਾਰਾ 37 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 19 - ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1908 - ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 34 ਅਤੇ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ:

ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ: ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 34 ਅਤੇ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਦਵਾਨ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ - ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਇਸ ਲਈ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਧਾਰਾਵਾਂ 34 ਅਤੇ 37(1) (ਸੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 18]

ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਐਕਟ, 1996 - ਉਦੇਸ਼:

ਰੱਖਿਆ: ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਪੱਖ, ਕੁਸ਼ਲ ਅਤੇ ਖਾਸ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇ - ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ - ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਾਗਤ-ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ - ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਹੁਤ ਸੀਮਤ ਹੈ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸੀਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 89 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪਿਕ ਵਿਵਾਦ ਨਿਵਾਰਣ ਵਿਧੀ ਦੇ ਢੰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 19]

ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਐਕਟ, 1996 - ਧਾਰਾ 37 - ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਨਿਯਮਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ:

ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ: ਜੇਕਰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਆਰਬਿਟਰਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੁਸ਼ਲ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ - ਇਹ ਲਾਗਤ-ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ - ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨਗੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਣਗੇ - ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 37 ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਅਸਧਾਰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਰਿਮਾਂਡ ਅਟੱਲ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 19]

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਧਾਰਾ 136 - ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਐਕਟ, 1996 - ਧਾਰਾ 34 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 37:

ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ: ਧਾਰਾ 37 ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਉਹਨਾਂ ਅਸਧਾਰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਰਿਮਾਂਡ ਅਟੱਲ ਹੈ - ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਬਹੁਤ ਸੀਮਤ ਹੈ - ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਛੋਟਾ ਹੈ - ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਸੀਮਤ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਤੇ 37 ਦੇ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ, ਧਿਰਾਂ ਰਵਾਇਤੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਪਾਅ ਲੈਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ - ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਉਪਲਬਧ ਆਧਾਰਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 19]

ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਐਕਟ, 1996 - ਭਾਰੀ ਦਲੀਲਾਂ - ਸਮਾਂ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਲੰਬੇ ਫੈਸਲੇ ਹੋਏ - ਸੰਜਮ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦੀ:

ਆਯੋਜਿਤ: ਆਰਬਿਟਰਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਲੰਬੀਆਂ, ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਬਣ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਲੰਬੇ ਅਵਾਰਡ ਹੁੰਦੇ ਹਨ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵੱਐੱਫ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਉਦਾਹਰਣਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹਨ - ਇਸ ਸਭ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 34 ਅਤੇ 37 ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹੁਤ ਲੰਬੀਆਂ ਸੁਣਵਾਈਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ - ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 34 ਅਤੇ 37 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹੀ ਸੀਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਾਂ ਹਨ - ਜਦੋਂ ਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੰਨੇ ਸਾਰੇ ਆਧਾਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ - ਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਗਿਆਯੋਗ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਸੰਜਮ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਸੰਖੇਪਤਾ ਧਾਰਾ 34 ਅਤੇ 37 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਰਬਿਟਰਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਏਗੀ - ਆਰਬਿਟਰਲੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇਜ਼, ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ, ਅਤੇ ਲਾਗਤ-ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਵਾਦ ਹੱਲ। [ਪੈਰਾ 23]

ਕੇਸ ਲਾਅ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਐਮਐਮਟੀਸੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਵੇਦਾਂਤ ਲਿਮਟਿਡ [2019] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1023 : (2019) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 163; ਯੂ.ਜੇ.ਐੱਲ. ਪਾਵਰ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ [2022] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1 : (2022) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 116; ਕੋਂਕਣ ਰੇਲਵੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਚੇਨਾਬ ਪੁਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ [2023] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 215 : (2023) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 85 - 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ।

ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ; ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਐਕਟ, 1996; ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ, 1908।

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 34; ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 37; ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਆਦੇਸ਼; ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ; ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਐਕਟ, 1996 ਦਾ ਉਦੇਸ਼; ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ; ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136; ਭਾਰੀ ਦਲੀਲਾਂ; ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਲੰਬੇ ਅਵਾਰਡ ਹੁੰਦੇ ਹਨ; ਸਾਲਸੀ; ਲਾਗਤ-ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਵਾਦ ਹੱਲ; ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਅਪਵਾਦ ਮਾਮਲੇ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2024 ਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ.7247

2023 ਦੇ ਸੀਏ ਨੰਬਰ 30 ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਐੱਫਕੇਚਰ ਦੇ 07.07.2023 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਨਾਲ

2024 ਦੇ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7248 ਅਤੇ 7249

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ

ਏ.ਐੱਮ. ਸਿੰਘਵੀ, ਰਮੇਸ਼ ਸਿੰਘ, ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਸੀ.ਯੂ. ਸਿੰਘ, ਰਿਤਿਨ ਰਾਏ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਅਰੋੜਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਮੋਹਿਤ ਐੱਫ. ਰਾਮ, ਆਤਮਾ ਮਹਿਤਾ, ਆਨੰਦ ਪਾਈ, ਵਿਪੁਲ ਪਟੇਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਮੋਨੀਸ਼ਾ ਹਾਂਡਾ, ਰਾਜੁਲ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਰਚਿਤ ਭਾਰਵਾੜਾ, ਅਨੁਭਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਮਹੇਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ, ਪਰਿਮਲ ਕੇ. ਸ਼ਰਾਫ, ਰਿਸ਼ੀ ਅਗਰਵਾਲਾ, ਅੰਕੁਰ ਸਹਿਗਲ, ਅਨਿਰੁਧ ਭਾਟੀਆ, ਦੇਵਾਂਸ਼ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿਦਿਸ਼ਾ ਸਵਰੂਪ, ਈ.ਸੀ. ਅਗਰਵਾਲਾ, ਆਰ. ਗੋਪਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਅਲ ਮੁਰਤਾਸ਼ਵਾਲ, ਐਮ. ਮੂਲਚੰਦਾਨੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਏਕਤਾ ਬੇਸਿਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੁਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਿਤ ਕਪਾਐੱਫਆ, ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਚੋਥਾਨੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੁਚੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਚੌਹਾਨ, ਮੁਰਤਜ਼ਾ ਕਚਵਾਲਾ, ਪਰਿਮਲ ਸ਼ਰਾਫ, ਵਿਕਟਰ ਦਾਸ, ਅਨੂਪ ਜੈਨ, ਐਡਵ. ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਹੁਕਮ

ਬੰਬੇ ਸਲੱਮ ਰੀਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸਮੀਰ ਨਰਾਇਣ ਭੋਜਵਾਨੀ

ਨਿਰਣਾ

ਅਭੈ ਐਸ. ਓਕਾ, ਜੇ.

1. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ। ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਅਸਲ ਪਹਿਲੂ

2. ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ 7 ਜੁਲਾਈ 2023 ਨੂੰ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਐੱਫਕੇਚਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਸੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੁਝ ਤੱਥਾਂ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

3. 31 ਮਾਰਚ 1993 ਨੂੰ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਐਂਡ ਏਰੀਆ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ (ਐਮ.ਐਚ.ਏ.ਐੱਫ.ਏ.) ਨੇ ਅੰਧੇਰੀ ਕਾਮਗਾਰ ਨਗਰ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਸੋਸਾਇਟੀ') ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ। ਇਸਨੂੰ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ, 6 ਅਕਤੂਬਰ 1996 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ, ਮੈਸਰਜ਼ ਔਰੋਰਾ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟਸ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਮੈਸਰਜ਼ ਔਰੋਰਾ') ਨੂੰ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਡਿਵੈਲਪਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਮੈਸਰਜ਼ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ 237 ਪੁਨਰਵਾਸ ਟੈਨਮੈਂਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ-ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ (ਪੀਏਪੀ) ਲਈ 40 ਟੈਨਮੈਂਟ ਮੁਫ਼ਤ ਵਿੱਚ ਬਣਾਉਣੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਪਲਬਧ ਫਲੋਰ ਸਪੇਸ ਇੰਡੈਕਸ (ਐਫਐਸਆਈ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਸਰਜ਼ ਅਰੋੜਾ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਲਈ, 22 ਸਤੰਬਰ 1999 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ (ਉਪ-ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ) ਦੁਆਰਾ, ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਬੰਬੇ ਸਲੱਮ ਰੀਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਨੂੰ ਡਿਵੈਲਪਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। 6 ਅਕਤੂਬਰ 1996 ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਸਰਜ਼ ਅਰੋੜਾ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਮੈਸਰਜ਼ ਅਰੋੜਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੁਨਰ ਵਿਕਸਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ 15,000 ਵਰਗ ਫੁੱਟ ਬਿਲਟ-ਅੱਪ ਖੇਤਰ ਮੈਸਰਜ਼ ਅਰੋੜਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈ, ਜਿਸਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਲਾਗਤ ਮੈਸਰਜ਼ ਅਰੋੜਾ 600 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਫੁੱਟ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਅਦਾ ਕਰੇਗੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। 10 ਮਾਰਚ 2003 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਮੀਰ ਨਰਾਇਣ ਭੋਜਵਾਨੀ (ਜਵਾਬਦੇਹ) ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕੁੱਲ ਉਪਲਬਧ ਐਫ.ਐਸ.ਆਈ. ਦਾ 45% ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 55% ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਐਫ.ਐਸ.ਆਈ. ਅਲਾਟ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਉਕਤ ਇਮਾਰਤ ਦੀਆਂ ਉਸਾਰੀ

ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 3 ਜੁਲਾਈ 2004 ਨੂੰ, 10 ਮਾਰਚ 2003 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਐੱਫਡ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 11 ਸਤੰਬਰ 2009 ਨੂੰ, ਇੱਕ ਪੱਤਰ/ਤ੍ਰਿਪੱਖੀ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਸਰਜ਼ ਅਰੋੜਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਧਿਰ ਸਨ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੈਸਰਜ਼ ਨੂੰ 22,500 ਵਰਗ ਫੁੱਟ ਨਿਰਮਾਣ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ। 15,000 ਵਰਗ ਫੁੱਟ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਰੋੜਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ 22 ਸਤੰਬਰ 1999 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

4. ਵਿਵਾਦ 22 ਮਾਰਚ 2012 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੱਤਰ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਲੰਮਾ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ, ਵਿਕਰੀ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਡਰਾਫਟ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ, ਆਦਿ ਹੋਇਆ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ') ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਰਬਿਟਰਲ ਕਾਰਵਾਈ 7 ਸਤੰਬਰ 2018 ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ (ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। 13 ਸਤੰਬਰ 2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਤਕਰਾ, ਪੇਟੈਂਟ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ, ਆਦਿ 'ਤੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37(1)(ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸਨੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਈ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੋਰਟ ਰਿਸੀਵਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਪ੍ਰਬੰਧ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਲਈ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਹਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੇਂ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਰਾਸ-ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਸਬਮਿਸ਼ਨ

5. ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 37(1)(ਸੀ) ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਉਪਲਬਧ ਨਾਲੋਂ ਛੋਟਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 37(1)(ਸੀ) ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਿਮਾਂਡ ਸੰਬੰਧੀ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1908 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਸੀਪੀਸੀ') ਦੇ ਆਰਡਰ XLI ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਨ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਿਮਾਂਡ ਆਰਡਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੈ, ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਸਮੀਰ ਨਰਾਇਣ ਭੋਜਵਾਨੀ (ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ) ਨੇ 2023 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰ. 20359 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ 2023 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਡਾਇਰੀ ਨੰ. 40494 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ (ਦਾਅਵੇਦਾਰ) ਅਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਬੇਨਤੀਆਂ ਸੁਣੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਸੀਮਤ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਬੇਨਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ

7. ਬਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37(1)(ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 34 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਬੰਧੀ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਏਗੀ। ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਛੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸੇ ਹਨ। ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

“.. .. ..
203. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

I

(ਏ) ਇਹ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 10 ਮਾਰਚ 2003 ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਸਮਝੌਤਾ ਵੈਧ, ਸਥਾਈ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਹੈ;

(ਬੀ) ਇਹ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਵਿੰਗ ਏ (ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ) ਵਿੱਚ 15 ਫਲੈਟਾਂ ਅਤੇ ਵਿੰਗ ਬੀ (ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ) ਵਿੱਚ 0.63 ਫਲੈਟਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਵਾਬਦੇਹ ਇਸ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ;

(ਸੀ) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਲਾਗਤ 'ਤੇ ਸ਼ਿਵ ਸ਼ਕਤੀ ਨਗਰ, ਕਾਂਦੀਵਾਲੀ ਵਿਖੇ 107 ਪੀਏਪੀ ਟੈਨਮੈਂਟ (ਜਾਂ ਐਸਆਰਏ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਵੱਧ ਸੰਖਿਆ) ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰੇ, ਜੋ ਕਿ ਅੰਧੇਰੀ ਕਾਮਗਾਰ ਨਗਰ ਸੀਐਚਐਸ ਸਕੀਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 2 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਐਸਆਰਏ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦੇਵੇ;

(ਐੱਫ) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਧੇਰੀ ਕਾਮਗਾਰ ਨਗਰ ਸੀਐਚਐਸ ਸਕੀਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 107 (ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ)

ਪੀਏਪੀ ਟੈਨਮੈਂਟ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਐਸਆਰਏ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਐਸਆਰਏ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇ;

(ਈ) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 4 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, 21 ਅਕਤੂਬਰ 2010 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਇਮਾਰਤ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿੰਗ ਸੀ (ਵਿੰਗ ਸੀ ਲਈ ਹੋਰ ਸੀਸੀ) ਦੀਆਂ 6ਵੀਂ ਤੋਂ 22ਵੀਂ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਹੋਰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;

(ਐੱਫ) ਜੇਕਰ ਐਸਆਰਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਵਿੰਗ ਸੀ ਲਈ ਹੋਰ ਸੀਸੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਰਾਦੇ ਪੱਤਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਰਤ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ;

(ਜੀ) ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿੰਗ ਸੀ ਲਈ ਹੋਰ ਸੀਸੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਆਪਣੀ ਲਾਗਤ 'ਤੇ 2 ਅਕਤੂਬਰ 2010 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਇਮਾਰਤ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿੰਗ ਸੀ ਦੀਆਂ 6ਵੀਂ ਤੋਂ 22ਵੀਂ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰੇਗਾ, ਵਿੰਗ ਸੀ ਲਈ ਹੋਰ ਸੀਸੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 18 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਵਿੰਗ ਸੀ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿੰਗ ਸੀ ਲਈ ਕਿੱਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ (ਓ.ਸੀ.) ਲਈ ਐਸ.ਆਰ.ਏ. ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇਵੇਗਾ;

(ਜੇ) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਤੋਂ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 2 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿੰਗ ਸੀ ਲਈ ਐਸ.ਆਰ.ਏ. ਓ.ਸੀ. ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ;

(i) ਜੇਕਰ ਐਸ.ਆਰ.ਏ. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਵਿੰਗ ਸੀ ਲਈ ਓ.ਸੀ. ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਰਾਦੇ ਪੱਤਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਰਤ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ;

II

(ਜੇ) ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ 19 ਜੁਲਾਈ, 2016 ਤੋਂ ਇਸ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ 26,00,000/- (ਛੱਬੀ ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 18% ਸਾਲਾਨਾ ਵਿਆਜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 26,00,000/- (ਛੱਬੀ ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਦਾ

ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ / ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ, ਇਸ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ;

(ਕੇ) ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ 19 ਜੁਲਾਈ 2016 ਤੋਂ ਇਸ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ 53,00,00,000/(ਤਪੰਜਾਹ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਵੀ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 4 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿੰਗ ਸੀ ਲਈ ਹੋਰ ਸੀਸੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਦੇਰੀ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਹੈ;

(1) ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਇਸ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵਿੰਗ ਸੀ ਲਈ ਓਸੀ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੱਕ 24 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਿੰਗ ਸੀ ਲਈ ਹੋਰ ਸੀਸੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਲਈ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ 50,00,00,000/(ਪੰਜਾਹ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ, ਵਿੰਗ ਸੀ ਲਈ ਓਸੀ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੱਕ;

III

(ਐੱਮ) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਉਕਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਪਾਸੇ 9.15 ਮੀਟਰ ਚੌੜੀ ਸੜਕ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਕਬਜ਼ੇ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; (ਐੱਨ) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਅੰਧੇਰੀ ਕਾਮਗਾਰ ਨਗਰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁਫਤ ਵਿਕਰੀ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਐਚ.ਏ.ਐੱਫ.ਏ. ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਲੀਜ਼ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਜਾਜ਼ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਮ.ਐਚ.ਏ.ਐੱਫ.ਏ. ਤੋਂ 31 ਮਾਰਚ 1993 ਦੇ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ;

(ਓ) ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 31 ਮਾਰਚ 1993 ਨੂੰ ਐਮ.ਐਚ.ਏ.ਐੱਫ.ਏ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਅਤੇ ਅੰਧੇਰੀ ਕਾਮਗਾਰ ਨਗਰ ਸੀ.ਜੇ.ਐੱਸ. ਅਤੇ ਔਰੋਰਾ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟਸ ਵਿਚਕਾਰ 6 ਅਕਤੂਬਰ 1996 ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵਿਕਾਸ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਅਤੇ ਉਪ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇ।

22 ਸਤੰਬਰ 1999 ਨੂੰ ਔਰੋਰਾ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟਸ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਚਕਾਰ;

IV

(ਪੀ) ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿੰਗ ਸੀ ਲਈ ਓ.ਸੀ. ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਨਾ ਤਾਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿੰਗ ਸੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫਲੈਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਕਿੰਗ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਵੇਚਣਗੇ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਉਣਗੇ, ਬੋਝ ਪਾਉਣਗੇ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਉਣਗੇ;

(ਕਿਊ) ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿੰਗ ਸੀ ਲਈ ਓਸੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਇਸ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਭਾਗ II ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੰਗ ਏ (ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ) ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ 15 ਫਲੈਟਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਾਰਕਿੰਗ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ/ਮੁੜ-ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਉਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣਗੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣਗੇ;

V

(ਆਰ) ਇਹ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿੰਗ ਏ ਅਤੇ ਬੀ (ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ) ਵਿੱਚ 31 ਫਲੈਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਪੱਤਰ ਜਾਅਲੀ, ਜਾਅਲੀ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਰੱਦ ਹਨ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹਨ;

(ਐੱਸ) ਇਹ ਅੱਗੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿੰਗ ਏ (ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ) ਵਿੱਚ 15 ਫਲੈਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਨਕਲੀ ਅਤੇ ਰੱਦ ਹਨ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹਨ;

(ਟੀ) ਜੇਕਰ, ਇਸ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 4 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ 54.03 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿੰਗ ਬੀ ਵਿੱਚ 3.63 ਫਲੈਟ (ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਲੈਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ) ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਵਿੰਗ ਵਿੱਚ 0.63 ਫਲੈਟ ਵੇਚਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ

ਬੀ (ਪੈਂਇੰਟ ਫਲੋਰ 'ਤੇ ਫਲੈਟ ਨੰਬਰ 4) ਅਤੇ ਵਿੰਗ ਬੀ ਵਿੱਚ 3 ਫਲੈਟ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ 9 ਫਲੈਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ:-

- ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕਿਰਨ ਐਚ. ਹੇਮਾਨੀ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਐਮ.ਐੱਫ. ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਗਏ 2 ਫਲੈਟ,

- ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਿਯਾਂਕ ਕੇ. ਹੇਮਾਨੀ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਗਏ 7 ਫਲੈਟ;

(ਯੂ) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਰਾਹੀਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿੰਗ ਬੀ ਦੇ ਫਲੈਟਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ/ਮੁੜ ਵੇਚਣ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਉਣ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵੰਡਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿੰਗ ਬੀ ਦੇ 9 ਫਲੈਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 3 ਫਲੈਟਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਹ ਵਸੂਲੀ 54.03 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉੱਪਰ (ਜੇ), (i) ਅਤੇ (ਆਰ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਪੈਰਾ 199 ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਈ ਗਈ ਹੈ;

(v) ਜੇਕਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਸ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 4 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿੰਗ ਸੀ ਲਈ ਹੋਰ ਸੀਸੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਵਿੰਗ ਏ (ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ) ਵਿੱਚ 15 ਫਲੈਟ ਵੇਚਣ ਅਤੇ ਵਿੰਗ ਸੀ ਤੋਂ ਲਾਭ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਐਡਜਸਟ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ;

(ਡਬਲਯੂ) ਜੇਕਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿੰਗ ਸੀ ਲਈ ਹੋਰ ਸੀਸੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿੰਗ ਸੀ ਲਈ ਓਸੀ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ 50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ (ਜੇ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿੰਗ ਸੀ ਲਈ ਓਸੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 4 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜਾਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ 3.37 ਫਲੈਟ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਾਰਕਿੰਗ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਵਿੰਗ ਸੀ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ 3.37 ਫਲੈਟਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਾਰਕਿੰਗ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ;

IV

(x) ਜਵਾਬਦੇਹ ਇਸ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 4 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲਾਗਤ 1,50,00,000/- (ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਪੰਜਾਹ ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਅਦਾ ਕਰੇਗਾ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਖੁਦ ਚੁੱਕੇਗਾ।

205. ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਨਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰ ਰਾਹਤਾਂ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

206. ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਵਿੰਗ ਏ ਵਿੱਚ 5 ਫਲੈਟਾਂ, ਵਿੰਗ ਬੀ ਵਿੱਚ 3 ਫਲੈਟਾਂ ਅਤੇ ਵਿੰਗ ਸੀ ਵਿੱਚ 4 ਫਲੈਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਐਰੋਰਾ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟਸ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 3 ਅਤੇ 17 ਦਸੰਬਰ 2013 ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਆਫ਼ ਮੋਸ਼ਨ 147 ਵਿੱਚ ਮਨਾਹੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਕਿਹੜੇ ਮਨਾਹੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 2 ਅਗਸਤ 2018 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7079 ਆਫ਼ 2018 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

8. ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰੇ 1 ਤੋਂ 35 ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਅਤੇ ਐਵਾਰਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ। ਪੈਰੇ 36 ਤੋਂ 125, 45 ਪੰਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫੈਲੇ, ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਪੈਰੇ 126 ਤੋਂ 194, 37 ਪੰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੌਖਿਕ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਹੈ। ਪੈਰਾ 140 ਤੋਂ ਅੱਗੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਵਾਰਡ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਆਰਬਿਟਰਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਫਲੈਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ 31 ਸਮਝੌਤੇ/ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਪੱਤਰ ਫਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਖਰੀਦਦਾਰ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ 31 ਫਲੈਟ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੀ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਗੀਆਂ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਅਧੀਨ 31 ਫਲੈਟ ਫਰਜ਼ੀ, ਜਾਅਲੀ, ਰੱਦ ਅਤੇ ਰੱਦ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਉਕਤ 31 ਫਲੈਟਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ

ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨਾ ਤਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਧਾਰਾ ਵਾਲੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਧਿਰ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

9. ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਫਲੈਟਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਚਾਰਜ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦਾਂ 'ਤੇ ਚਾਰਜ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਾਰਜ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਪੈਰਾ 203 ਦੇ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਸੀ) ਤੋਂ (I), (ਐੱਮ) ਤੋਂ (ਕਿਊ), (ਟੀ), (ਯੂ) ਅਤੇ (v) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੁਝ ਰਾਹਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਹੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਪੈਰਾ 203 ਦੇ ਉਪਭਾਗ (ਸੀ) ਤੋਂ (1) ਅਤੇ (ਐੱਮ) ਤੋਂ (ਕਿਊ) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਕਈ ਅਨੁਮਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਨੁਮਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰੰਤਰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ।

10. ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ 7 ਮਾਰਚ 2012 ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 2010 ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਨਿਗਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 107 ਪੀਏਪੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ 6ਵੀਂ ਤੋਂ 22ਵੀਂ ਮੰਜ਼ਿਲ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਲੜੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਜਾਜ਼ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਪੀਏਪੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ, ਆਦਿ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ

ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰੰਤਰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਰਾਹਤ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

11. ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ 19 ਜੁਲਾਈ 2016 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਈ 53 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਹਰਜਾਨੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵੱਲੋਂ ਕਥਿਤ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 53 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਹਰਜਾਨੇ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਾ ਤਾਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਾਬਤ ਹੋਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਇਹ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਪੈਰਾ 168 ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਪਹੁੰਚ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਦਰਜ ਕੀਤਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਟਾਈਮਜ਼ ਆਫ਼ ਇੰਐੱਫਆ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਡਿਵੈਲਪਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਖ਼ਬਰ ਲੇਖ ਦਲੀਲਾਂ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨਾ, ਜੋ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਪਦੰਡ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ।

12. ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਜਾਨੇ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਦੇਣ ਲਈ ਫਲੈਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਫੁੱਟ ਦਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਸਮੇਂ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਫਲੈਟ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਵੇਚੇ ਸਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ 22 ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਦੀ ਲੋਡ-ਬੇਅਰਿੰਗ

ਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਲੋਡ-ਬੇਅਰਿੰਗ ਸਮਰੱਥਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਆਜ-ਮੁਕਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ, ਜੋ ਪੇਟੈਂਟ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਵਾਨ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

13. ਅਸੀਂ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਭੌਤਿਕ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

14. ਹੁਣ, ਅਸੀਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹਾਂ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"4. ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੇਰਵੇ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤਿਆਰ ਸੀ ਪਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਰਿਮਾਂਡ ਕਿਉਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਤੱਥਾਂ, ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਵਾਦਾਂ, ਅਵਾਰਡ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ।

.. .."

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਪੈਰਾ 42 ਅਤੇ 43 ਵਿੱਚ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:

"42. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਘਨ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ, ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਧਿਆਨ

ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਹੋਰ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਿੱਟਾ ਦੱਸਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹਾ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਬਹਿਸਯੋਗ ਮੁੱਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

43. ਪੈਰਾ 161 ਅਤੇ 162 ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੈਰਾ 163 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 'ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਚੋਲ' ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਇੱਛੁਕ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਇੱਛੁਕ ਸੀ, ਤਾਂ ਪੈਰਾ 164 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਉਸਨੇ 107 ਪੀਏਪੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਲਾਟ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਇਸ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

.. ..

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

.. ..”

15. ਸਾਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਸੀਮਤ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37(1)(ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਐਮ.ਐਮ.ਟੀ.ਸੀ. ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਵੇਦਾਂਤ ਲਿਮਟਿਡ[1] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੈਰਾ 14 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:

"14. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਸੁਤੰਤਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਵਿੱਚ ਹੌਲੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਯੂ.ਜੇ.ਐੱਲ. ਪਾਵਰ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ[2] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੈਰਾ 16 ਵਿੱਚ, ਇਸਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

“16. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੈ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀਮਤ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ, ਕਿਸੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਰ ਵੀ ਸੀਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਐਮ.ਐਮ.ਟੀ.ਸੀ. ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਵੇਦਾਂਤ ਲਿਮਟਿਡ

1 [2019] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1023 : (2019) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 163

2 [2022] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1 : (2022) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 116

[ਐਮ.ਐਮ.ਟੀ.ਸੀ. ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਵੇਦਾਂਤ ਲਿਮਟਿਡ, (2019) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 163 : (2019) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਸੀiv) 293], ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰਨੇ 166-67, ਪੈਰਾ 11)

"11. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 34 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਉੱਤੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੈਠਦੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34(2)(ਬੀ)(ii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੀਮਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਦਖਲ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ ਜੇਕਰ ਅਵਾਰਡ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। 2015 ਵਿੱਚ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ, ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਨਿਆਂ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ, ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਪੇਟੈਂਟ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, "ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨੀਤੀ" ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ, ਨਿਆਂਇਕ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ, ਅਤੇ ਵੈਡਨੇਸਬਰੀ [ਐਸੋਸੀਏਟਿਡ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਪਿਕਚਰ ਹਾਊਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਵੈਡਨੇਸਬਰੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, (1948) 1 ਕੇ.ਬੀ. 223 ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰੇਗੀ। (ਸੀਏ)] ਵਾਜਬਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, "ਪੇਟੈਂਟ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ" ਦਾ ਅਰਥ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੂਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੋਂਕਣ ਰੇਲਵੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਚੇਨਾਬ ਬ੍ਰਿਜ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ[3] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੈਰਾ 18 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"18. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਐਮ.ਐਮ.ਟੀ.ਸੀ. ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਵੇਦਾਂਤ ਲਿਮਟਿਡ [ਐਮ.ਐਮ.ਟੀ.ਸੀ. ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਵੇਦਾਂਤ ਲਿਮਟਿਡ, (2019) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 163 : (2019) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਸੀiv) 293], ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। [ਆਈ.ਐੱਫ, ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰਨਾ 167, ਪੈਰਾ 14: "14. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੀ '

3 **[2023] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 215** : (2023) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 85

ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਸੁਤੰਤਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ।"] ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਦਾਇਰਾ, ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ, ਕਿਸੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਆਧਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

16. ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਦਾਲਤ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅੰਤਮ ਕਾਰਜ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਉਸੇ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 34 ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ।

17. ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਬਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਕਥਿਤ ਪੇਟੈਂਟ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮ ਉਕਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਕਈ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

18. ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 34 ਅਤੇ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ

ਇਰਾਦਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 34 ਅਤੇ 37(1)(ਸੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 37(1)(ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀਹੀਣ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਦਾ ਉਪਾਅ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 37(1)(ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸਧਾਰਨ ਹਾਲਾਤ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਟੱਲ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਅਸਧਾਰਨ ਮਾਮਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਅਸਧਾਰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਏ. ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਨਿਪਟਾਰਾ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;

ਬੀ. ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ

ਸੀ. ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਉਦੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

19. ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕੁਝ ਉਦੇਸ਼ ਬਹੁਤ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

"4. ਬਿੱਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

(i) ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ-ਸਫ਼ਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਘਰੇਲੂ ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ-ਸਫ਼ਾਈ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਵਰ ਕਰਨਾ;

(ii) ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਜੋ ਨਿਰਪੱਖ, ਕੁਸ਼ਲ ਅਤੇ ਖਾਸ ਸਾਲਸੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇ;

(iii) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਪਣੇ ਸਾਲਸੀ ਅਵਾਰਡ ਲਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ;
(iv) ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਹੇ;
(v) ਸਾਲਸੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਰਨਾ;

. . . . . ."

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

2015 ਦੇ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦੇਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਬਿੱਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾ 6 ਅਤੇ 7 ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ:

"6. ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ (ਸੋਧ) ਆਰਐੱਫਨੈਂਸ, 2015 ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ, 2015 ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ-

(i) "ਅਦਾਲਤ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨਾ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ;

(ii) ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਅਦਾਲਤ ਅੰਤਰਿਮ ਉਪਾਅ, ਆਦਿ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸੀਟ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਵੇ;

(iii) ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ;

(iv) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗੀ, ਨਾ ਕਿ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ;

(v) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੇਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਧਿਰਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਵਧਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਧਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ 'ਤੇ;

(vi) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਡਲ ਫੀਸ ਸ਼ਡਿਊਲ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਦਾ ਹੈ;

(vii) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਫਾਸਟ ਟਰੈਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ;

(viii) ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; (ix) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਕਿ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। 7. ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੋਧਾਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਗੀਆਂ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਧੇਰੇ ਉਪਭੋਗਤਾ-ਅਨੁਕੂਲ, ਲਾਗਤ-ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਵੇ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਪੱਖ, ਕੁਸ਼ਲ ਅਤੇ ਖਾਸ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇ। ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ। ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਾਗਤ-ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਹੁਤ ਸੀਮਤ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸੀਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 89 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪਿਕ ਵਿਵਾਦ ਨਿਵਾਰਣ ਵਿਧੀ ਦੇ ਢੰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਆਰਬਿਟਰਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੁਸ਼ਲ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ। ਇਹ ਲਾਗਤ-ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ। ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨਗੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 37 ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਉਹਨਾਂ ਅਸਧਾਰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਰਿਮਾਂਡ ਅਟੱਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਘੇਰਾ ਬਹੁਤ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਛੋਟਾ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਸੀਮਤ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਤੇ 37 ਦੇ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ, ਧਿਰਾਂ ਰਵਾਇਤੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਪਾਅ ਲੈਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਉਪਲਬਧ ਆਧਾਰਾਂ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

20. ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਰਿਮਾਂਡ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਸੀ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਧਾਰਾ 34 ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਰਕਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨਜਿੱਠੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34 ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 37 ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਧਾਰਾ 37 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਸਫਲ ਧਿਰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮੰਚ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34 ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਕਰੇ।

21. ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿਆਂਇਕ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਦਰਜ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੇਸ ਦਰ ਕੇਸ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਲੰਬੇ, ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਬਣ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਲੰਬੇ ਫੈਸਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵੱਐੱਫ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਉਦਾਹਰਣਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਢੁਕਵੀਂ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹਨ। ਇਸ ਸਭ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 34 ਅਤੇ 37 ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਐੱਫਆਂ ਬਹੁਤ ਲੰਬੀਆਂ ਸੁਣਵਾਈਆਂ ਹਨ।

22. ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ 139 ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ 93 ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ 151 ਆਧਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ 101 ਪੰਨੇ ਹਨ। ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ 35 ਤੋਂ ਵੱਧ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ, ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੰਬਈ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਐੱਫਕੇਚਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਹਨ ਬਲਕਿ ਸਿਰਫ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਹਨ। 46 ਪੰਨਿਆਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਪਸੰਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵਿੱਚ, 164 ਆਧਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 34 ਅਤੇ 37 ਅਧੀਨ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਸੀਮਤ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਕਿ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 34 ਅਤੇ 164 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 151 ਆਧਾਰ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸਾਰ 45 ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ 54 ਆਧਾਰ ਹਨ।

23. ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 34 ਅਤੇ 37 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹੀ ਸੀਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਾਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੰਨੇ ਸਾਰੇ ਆਧਾਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਐੱਫਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਕੀਮਤੀ ਹੈ, ਵੱਐੱਫ ਪੈਂਡਿੰਗ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ। ਇਹ ਵੱਐੱਫ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਆਰਬਿਟਰਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅਕੁਸ਼ਲ ਅਤੇ ਅਨੁਚਿਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਹੀ ਸਮਾਂ ਹੈ ਕਿ ਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਸੰਜਮ ਦਿਖਾਉਣ। ਆਰਬਿਟਰਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਖੇਪਤਾ ਆਰਬਿਟਰਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34 ਅਤੇ 37 ਅਧੀਨ

ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਏਗੀ। ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਹੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਤਮ-ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਯੂ.ਐਨ.ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ.ਏ.ਐਲ. ਮਾਡਲ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਆਰਬਿਟਰਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਾਗਤ-ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹਨ। ਇੱਕ ਚੁਕਵੇਂ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤੇਜ਼, ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਲਾਗਤ-ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਵਾਦ ਹੱਲ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

24. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦੀ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

25. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ:
ਏ. 7 ਜੁਲਾਈ 2023 ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 31 ਆਫ਼ 2023 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ, ਇਸ ਦੁਆਰਾ, ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 30 ਆਫ਼ 2023 ਨੂੰ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਐੱਫਕੇਚਰ ਦੀ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;

ਬੀ. ਬਹਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ 29 ਜੁਲਾਈ 2024 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10:30 ਵਜੇ ਰੋਸਟਰ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਉਸ ਦਿਨ ਸਬੰਧਤ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਆਧਾਰਾਂ ਵਾਲਾ ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਅਪੀਲ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵੇਗਾ। ਸਬੰਧਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਤੈਅ ਕਰੇਗਾ;

ਸੀ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰੋਥੋਨੋਟਰੀ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮਾਸਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗੀ, ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਗੇ ਕਿ ਅਪੀਲ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੋਸਟਰ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਹੈ;

ਐੱਫ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ 11 ਅਗਸਤ 2023 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ, ਰਿਮਾਂਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗੀ;

ਈ. ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਮਾਂਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ

ਐੱਫ. ਅਪੀਲਾਂ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹਨ। ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

†ਸਿਰਲੇਖ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ: ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ

<u>ਡਿਸਕਲੇਮਰ :-</u> ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ